

Список використаних джерел:

1. Definition of fintech [Electronic resource] –Access mode: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/fintech>
2. Паперник С. FinTech в Україні: чому потрібно розвивати ринок фінансових технологій? [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://evris.law/uk/statija-fintech-v-ukraini-chomu-potribno-rozvivatirinok-finansovih-tehnologij/>
3. ФінТех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf
4. Переваги FinTech-компаній перед банками [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://news.finance.ua/ua/news/-/400437/ekspert-rozpoviv-u-chomu-perevagy-fintech-kompanij-pered-bankamy>

УДК 336.76:004.738.5](477)

Кульчицька Є.В.

студентка факультету фінансів, III курсу

Науковий керівник - Шуплат О. М.,

к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІРО та ІСО як інструменти залучення капіталу українськими компаніями

Індекс інвестиційної привабливості України за даними Європейської Бізнес Асоціації залишається у нейтральній площині. У першій половині 2018 р. даний показник становив 3,1балів. Так, у 2017 р. -3,03; 2016 р. - 2,85; 2015 р.- 2,57 [1]. Позитивна динаміка свідчить про нові можливості для України у залученні інвестицій. Щодо інструментів залучення інвестицій, то згідно з аналізом НКЦПФР у 2016 р. обсяг залучених коштів через

інструменти фондового ринку був нижчий, ніж обсяг залучених довгострокових кредитів[2]. Це пов'язано з проблемами фондового ринку, а саме: 1) велика кількість фондових бірж; 2) фондовий ринок є неприбутковий для торговців, що зменшує їх зацікавленість, а як наслідок і ліквідність ринку; 3) обмежена кількість ліквідних та інвестиційно привабливих фінансових інструментів, відсутність ліквідних цінних паперів публічних акціонерних компаній; 4) недостовірність інформації щодо загального обсягу торгів на біржовому ринку, що не сприяє прозорості й відкритості ринку, а отже, й знижує довіру до вітчизняних цінних паперів; 5) незадовільний рівень інформованості населення про діяльність фондового ринку, що призводить до незначної активності фізичних осіб на фондовій біржі, тобто психологічне неприйняття та недооцінка потенціалу фондового ринку [3]. Тому залучення інноваційних інструментів фінансування є досить актуальним.

На сьогоднішній день, у світі великого розповсюдження набувають такі інструменти інвестування як IPO та ICO. IPO - це перший публічний продаж акцій приватної компанії. Даний інструмент фінансування дає можливість вийти на міжнародний ринок, так як капіталізація міжнародного фондового ринку значно вища, ніж вітчизняна. Також вагомою перевагою у порівнянні з банківським кредитуванням є збереження контролю над підприємством. У процесі IPO більша частка акцій зберігається у власників, оскільки на ринку продається пакет акцій, що не є контрольним. Проте незважаючи на усі переваги IPO дані НКЦПФР свідчать про зменшення попиту на акції. Так, протягом січня-липня 2018 р. зареєстровано всього 62 випусків акцій на суму 13,4 млрд.грн., за аналогічний період 2017 р. обсяг зареєстрованих випусків акцій зменшився на 53 млрд. грн. Це пов'язано в першу чергу з високими витратами на розміщення акцій; ризиками низької капіталізації, недостатньо ефективною інфраструктурою, відсутністю або недосконалістю правового регулювання окремих сфер ринку, низькій популяризації фондового ринку; обмеженням для використання можливостей IPO щодо розміру

підприємства. Для здійснення публічного розміщення акцій емітент повинен відповідати необхідним умовам з капіталізації, що їх встановлюють фондові біржі[4]. Така ситуація призвела до того, що вітчизняні компанії у пошуках додаткового фінансування здійснюють розміщення акцій в інших країнах. Прикладом цього є українська компанія Kernel, провідний у світі та найбільший в Україні виробник та експортер соняшникової олії, ключовий постачальник сільськогосподарської продукції, з 2007 р. здійснює розміщення акцій не на Українській, а на Варшавській фондовій біржі (WSE).

ICO (анг. Initialcoinoffering- первинна пропозиція монет, первинне розміщення монет) - форма залучення інвестицій в нові технологічні проекти та стартапи у вигляді емісії та продажу інвесторам нових криптовалют. Основна відмінність між IPO та ICO полягає в тому, що інвестори в IPO купують цінні папери (акції) за фіатну валюту, а в разі ICO в якості акцій виступає внутрішня валюта проекту -токен. Такий напрям залучення інвестицій як і ринок криптовалют з'явився відносно недавно. Найчастіше в ICO беруть участь проекти, які так чи інакше пов'язані з технологією блокчейн і криптовалюта. Токен - це масив символів, який використовується для ідентифікації користувачів. Токени мають купівельну спроможність, за них можна купувати послуги. Також вони можуть виконувати роль валюти в закритій економіці та засвідчувати право власності інвестору в певному підприємстві. Отже, можна сказати, що токени це цифрова акція.

Так як розміщення ICO пов'язано з електронною валютою, то багато користувачів з насторогою ставляться до цього інструменту фінансування. Ринок криптовалют має високу волатильність (два тижні тому ціна на Bitcoin була на 2 тис. дол. США вищою). Крім того слід відмітити, що ні криптовалюта, ні ICO не мають державного регулювання. Проте, ряд європейських країн вже визнали криптовалюту повноцінної валютою, а отже і ICO. Для прикладу, Мальта через ICO залучила 134 млн. дол. США ; Швейцарія - 556 млн. дол. США; Франція, в якій у 2018 р.і запрацювала законодавча система для ICO та якій вдалося зібрати за допомогою токенів

63 млн. токенів; Німеччина визнала криптовалюту міжнародним платіжним засобом; Естонія у 2018 р. за рахунок ICO-проектів зібрала 157 млн. дол. США; Литва залучила 271 млн. дол. США; Великобританія – 490млн.дол.США[5]. Об'єднує всі ці країни те, що вони мають розвинуту ринкову економіку і ці зміни відбулись у крипто індустрії у 2018 р.

Отже, Україні необхідно здійснити, на сьогоднішній день, регулювання та оптимізацію таких фінансових інструментів як IPO та ICO.

Список використаних джерел:

1. Індекс інвестиційної привабливості України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://ebainfo.tilda.ws/indexes/investment-index-i-2018>.
2. Річний звіт НКЦПФР за 2016 рік [Електронний ресурс] / Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. – 2016. – Режим доступу http://www.ssmc.gov.ua/user_files/content/58/1499943860.pdf.
3. Краснова І. В. Фондовий ринок в Україні: стан та перспективи розвитку/ І. В. Краснова. // Економіка та управління національним господарством. – 2014. – №1. – С. 129–134.
4. [Задерецька Р. І.](#) Переваги і недоліки первинного публічного розміщення акцій як інструмента формування інвестиційних ресурсів підприємства [Електронний ресурс] / Р. І. Задерецька, Г. О. Партин, І. І. Бирка // [Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка](#). - 2014. - Т. 19, Вип. 2(5). - С. 123-126. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2\(5\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2(5)_31)
5. Штабська Ю. 10 європейських країн для успішного проведення ICO [Електронний ресурс] / Юлія Штабська. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://juscutum.com/10-ievropeyskikh-krain-dlya-uspishnogo-pro/>.